

Etik Kod

Neden Her Şirketin Bir Etik Kod'u Olmalı?

Suistimal Önleme ve İnceleme Hizmetleri

Şirketleri, suistimal ve yolsuzluk riskine karşı korumayı hedefleyen Suistimal Risk Yönetimi programlarının ilk adımı, her çalışanın aynı doğruyu benimsemesini ve şirket kültüründe tek sesliliğin oluşturulmasını hedefleyen Etik Kod'un oluşturulmasıdır.

Bir şirketin Etik Kod'u, tüm paydaşların benzer etik yaklaşıma sahip olmalarını sağladığı ve yaşayan bir doküman olup ihtiyaçlara göre şekillendiği sürece gerçek anlamda fayda sağlayabilir.

Etik Kod Nedir?

Etik Kod, kurumların çalışanlarına, beraber iş yaptığı kişi ve diğer kurumlara ve kamuya sorumluluklarını özetleyen, temel değerlerini ve ilkelerini yansıtan, çalışanlara kabul edilebilir ve edilemez davranışlar konusunda yol gösteren bir kurallar bütünüdür.

Yapılan araştırmalar gösteriyor ki Fortune Global 200 şirketlerinin %86'sı kendi etik kurallarına sahip durumdadır. Uzunlukları ve içerikleri birbirlerinden farklılık göstermekle birlikte, hepsinin ortak noktası; kendilerine özel oluşturdukları ve düzenli olarak güncelledikleri bir Etik Kod'un var olması.

Etik Kod Oluşturulması Adımları

- Şirket kültürü ve ihtiyaçlarının ortaya konulması,
- Çalışanlarla ve yöneticilerle görüşülmesi,
- Kod'un uzunluğuna ve formatına karar verilmesi,
- Kod'da bahsedilecek kuralların detaylı açıklanması ya da özet olarak açıklanıp, detayları için şirket içi prosedürlere referans verilmesi,
- Kurallara uyulmaması durumunda söz konusu olacak cezalara Kod'da yer verilmesi ya da ayrı bir disiplin yönetmeliğinin oluşturulması,
- Şirket içinde oluşturulacak bildirim hattı ile ilgili detaylara yer verilmesi ya da kısaca bahsedilmesi,
- Örnek vaka çalışmalarına yer verilip verilmeyeceğine karar verilmesi.

Uluslararası Suistimal İnceleme Uzmanları Derneği (ACFE)'nin 2016 yılı raporunda, "Etik Kod"un yürürlüğe konması ve etkin şekilde duyurulması, etkili usulsüzlük önleme yöntemlerinden biri olarak değerlendirilmiştir.

Şirketler ahlaki olmak ile başarılı olmak arasında bir seçim yapmak zorunda değildir. Aksine, bu iki özellik arasında pozitif bir ilişki olduğunu ortaya koyan pek çok araştırmaya göre etkin bir Etik Kod'a sahip olan ve bu kuralların etkin bir şekilde uygulandığı şirketler iş hayatında daha başarılı olmaktadır.

İyi Bir Etik Kod'un Özellikleri

- Etik Kod'da bahsedilecek konu başlıklarının yazım aşamasından önce belirlenmiş olması gerekmektedir. Etik Kod'ların, çalışanların günlük hayatlarında karşılaştıkları ve rehberliğe ihtiyaç duyabilecekleri konuları kapsaması önemlidir.
- Etik Kod'un dili kolay anlaşılabilir, birleştirici, basit ve pozitif olmalıdır.
- Şirket kültürüne uygun olarak yazılmalıdır.
- Etik Kod'da bahsedilen kuralların yasalara, düzenlemelere, sektör dinamiklerine ve şirket içinde geçerli olan tüm politika ve prosedürlere uygun olmasına dikkat edilmelidir.
- Eğer Kod'da hem uyulması arzulanan, hem de uyulması zorunlu kurallara yer verilecek ise; bu kurallar arasındaki çizgi net olmalıdır.
- Şirketin hem ilkelerinin hem de bu ilkeleri gerçekleştirmek için uyulması istenen kuralların açıklanması, kuralların gerekliliği konusunda çalışanları ikna edebileceğinden faydalı olur.
- Etik Kod; mutlaka en üst düzey yönetim tarafından desteklenmeli, kuralların istisna kabul etmediği ve tüm çalışanlara eşit olarak uygulanacağı vurgulanmalıdır.
- Etik Kod'da; şirket kültürüne aykırı olması ya da var olan uygulamalarla ters düşmesi nedeniyle uygulanamayacağı önceden bilinen kurallara yer verilmemelidir.
- Etik Kod'da bahsedilen kurallara uyulmaması durumunda şirket yönetiminin nasıl davranacağı önceden belirlenmelidir.

İletişim

Akis Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.

İdil Gürdil

Risk Yönetimi Danışmanlığı,
Şirket Ortağı
T : + 90 216 681 90 14
E : igurdil@kpmg.com

Sinan Çamlık

Suistimal Önleme ve İnceleme Hizmetleri,
Müdür
T : + 90 216 681 90 00 - 9292
E : scamlik@kpmg.com

kpmg.com.tr

Etik Kod'un Yazımı Sonrasındaki Adımlar

- Şirket içindeki tanıtımını Kod'a inandığını ve desteklediğini belirterek, şirket üst yönetimi yapmalıdır.
 - Etik Kod'un uygulamaya konulmasından itibaren, özellikle yönetim, Kod'daki tüm kurallara uyararak, çalışanlarına örnek olmalıdır.
 - Etik kurallara her seviyedeki çalışanın uyması beklenmeli ve uyulmaması durumunda farklı seviyelerdeki çalışanlara farklı uygulamalar yapılmamalıdır.
 - Etik Kod; basılı olarak ya da elektronik ortamda, çalışanların istedikleri zaman kolayca ulaşabilecekleri bir alanda bulunmalıdır.
 - Etik Kod, çalışanlarla paylaşıldığında, takip eden en kısa zamanda, mümkünse örnek vaka çalışmalarını da içeren eğitimler verilmeli ve periyodik olarak tekrarlanmalıdır.
 - Çalışanların Kod'u anladıklarından emin olunduktan sonra, Kod'a uyacaklarına ve Kod'u iş yaşamlarının parçası olarak kabul edeceklerine dair yazılı beyanları alınmalıdır.
 - Şirket tarafından belirlenecek aralıklarla Etik Kod gözden geçirilmeli, gerekirse güncellenmelidir.
- ### **KPMG olarak size yardımcı olabileceğimiz konular**
- Şirket çalışanları ve yöneticilerle görüşüp şirket kültürünün ve ihtiyaçlarının belirlenmesi,
 - Etik Kod'un oluşturulması,
 - Etik Kod'un dönemsel olarak güncellenmesi,
 - Örneklerle desteklenmiş Etik Kod eğitimlerinin hazırlanması,
 - Şirket çalışanlarına Etik Kod eğitimlerinin verilmesi.

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Sürekli güncel ve doğru bilgi sunumuna özen gösterilmesine karşın bu bilgiler her zaman her durumda doğru olmayabilir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative bir İsviçre kuruluşudur. KPMG bağımsız şirketler ağıının üye firmaları KPMG International Cooperative'e bağlıdır. KPMG International Cooperative müşterilerine herhangi bir hizmet sunmamaktadır. Hiç bir üye firmanın KPMG International Cooperative'e veya bir başka üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı yada bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur.

© 2016 Akis Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Türkiye'de basılmıştır.